

הַמְנָדֵב שְׁרִישָׁתְךָ

וילע אברכי כולן יומ ששי יוסף הצדיק שעלי פועלות צדיק
לימוד שדרשי מנהגי תימן
 ע מהריין צוקל ולענין מארי יוסף מתיב בן אהרון זל
בנשיאות מורינו ורבינו עטער הרה ג' יצחק רצאבי שליטא
בראשות הרה ג' יוסף צברי שליטא

**הסוגיא הנלמדת : "פסיעה ליד' אמות
בממתפלל"**

אין לקרוא בשעת התפילה ובקרת' ת

בהת恭"ס "בעולח אדי" רה' סעדיה גאון {מאחורי נחלת יצחה} אלעד

לתגבות והקדשות 052-712-62-72

**דברים הוצבי להבות ממרן עטרת ראשינו
הגאון ר' יצחק רצאבי שליט"א**

פאה נכricht - מהיכן ולאן ???

תסמך שערת אונש מותוקה חומרת העניין של גלויו השער, ונלמד בכל שכן ומלך בן בנו של ק"ו לגביה הפתוחה הנכירות של זמינו, שהצילה מעשה שון להנני לתוכה והקושש פניה.

ענין היפות הללו בא מאיופה, והרטו ולידתו שלא בקדושה. יש ארצות שהחילה זו בברצון ויש באונס, כגון במלכות רוסיה והכפירה רוסיה שנגעו בכל גזרותיהם שלא תלנה בבנות ישראל בכיסוי הראש, והשותרים ששחו רואים אשה ברוחם עם מטפתם היו מיסרים אותה מעיל ראה, על כן התהכם ללחצת פיאות. אבל לא היו מושכלות כו' היה, רחוק מזרחה מערב. ולא עוד אלא שבחברה מקומות שם. נפרץ למגורי הוב כיסוי הראש, כגון שששעמתי מפני הרב יעקב זק' שאבוי היה בן עירו של החוז'ה הנקראת קוסובה, שתי נשים בלבד נסכו ראשן שם, האחת אמו של החוז'ה והשנייה אשת מרא דටרא. מעתה נתברר כי הפתעה של אז, בשbillת היהיטה אולי תקנה, אבל כהוים בודאי היא תקללה.

ההדרייה הגמורה לכך. מה שהננים משתוקקות לזה מאד מאד, כי יודעת שהן מתייפס עלייך הפה עשר>IDות על מה שהיא. ועוד שرك בצתן מהוז לבתון הובשות אותה. ויש מתן שאינן חולכות לך, הפוגנות לרבעים שאסורים ומהנהנות להם שיטירך, וש הרכות עלך בפניהם ובפני בעלייהו או בגין לבון עצמו.

אם תמציא לומר שהטעם הסודי של ר' יהודה שגילוי השער גורם לגילוי הדין בעולמות העלונים, לא שייך בגין דא شأن אלו שערותה בעצמה. מכיוון מקום הטעם הפשתי של גננות ודא שירך אף בדבר דין. ור' יהודה לא בא להלוך על ר' חזקיה ולומר שהאסור אינו טעם צנעת, אלא בא להוסיף לעליו שיש עוד עניין נסחר בדבר. וליבי אומר לי כי אולי מצנצה רוחה הקדוש בדברי ר' חזקיה דקאמר דכל שכן החפיטה אהרא, שמלאך פשטוں של ברברם דהינו גiley שאר מקומות מילסים שבגוו, נרמז בו מה שענייד היהו אהרי' כמה ככמה דורות בשיעור עצמי. ושירך בו גם כן הציפות גדולות כשהיאו שלASA אהרי' נכירות. וכל שכן שיעיר מלאכווי העשווי ומעובד בתכלית היופי וההדיור כאשר נפשט ונשתכלל כולם קחדהתיו ולהותני. שוויה עותן פנים וחוצפה גדרלה לאשה ההלוכת כי, ושם מעיד עלייה שננטנכו ר' מעשיה לאבבה שבעמיס. וכמו שמשמענו כי כן הולכות המקולקלות שבונות ואماءות. שאינן רק בגדר נשם צנאיות, אלא אף שחצניות בהמנויות וריןיקיות. ודייך אנמי צפיפות א"הרא", כמו שמאנו אלישע אחר כלומר שכבר אינה היא ועוד שיש לה החל בא"הרא" רב"ל.

זהה מקרוב נודע לנו על מעשה שהיה באשה אחת בשם "מ"א" ממשפה החשובה בקהילותינו. ע"ה'ק בני ברק ת"ו, שנרגלה לדאכון לב בתאונת דרכים, ובכך צור ימים ושנים. שבעה ימי סיום י"ב חדש מיום מיתתה. באה בלולם לאחת מקרובותיה א"ס (בעיר החדש אלעד י"ג) ואמרה לה, מפחד מאייך מזקקים בשמיים על מעשיبني אדם. איפילו על פעם אהת היחיגת לאייזה מקום ולא נכנסתי לשמע את הדרשה, גענשטי. סבלתי כל השנה. אבל כתע כל כבר מסודר. והיתה נראית לה זהרת באור יקרור, ולפעת פהואם נשנתה והופעה עיניה בשיעיר פרוע ומודבל, והויספה ואמרה. על הכל אמנון מחהל לי, אד והחץ מדבר חד והוא עוזן הפאה הנכנית שהבתיה מונישאי זו שמונה שנים. ולגן גוזו עלי בית דין מל עמלת שתרד נשמתי לעולם הזה ותיכנס למשך שמוña הדשים בגוף של ילדה קטנה להתהוו חוליה במחלה קשה ונוראה. דהינו סרטן רח"ל, ואחריו כן תיפטר מן העולם, ובזה מר המתיקו של. וכל האנשים והנשים ששמעו את נודעוזו ונחרדן, ויראו מאן.

דז'ו שהטיפול כולם במללה הנוראה הנזכרת לעיל, הוא על ידי "הקרנות" הגורמות לשינויו של השיעור. ונמצא העונש מדה כנגד מדה. והדבר מבואר בפרשנה ייען כי גבשו בנות ציון שעיה ג', ט"ז) וחתם מעשה מקשה קרהה (שם כ"ד). שפירש ר"י מקום שהוא עושות בו

שאלות שנשאל מון שליט"א

שיעורו השבועי עם מקורות והשלמות

3. ענה אמוני בליבו. עדיף לא בפה. כי הזכיר מילוי בחלוקת הרשכ"ז ופ"ג

... נקם יותר מהאזכור את כוונת היכיון מפוזן שמת צפנ' נרת fe ופ'ק פסקת?
נראה לי שמדובר, ויעשה זאת בשינוי.
נקו האקורד fe צורה פלטמותות?

רשותי לכתה הילה. {כדעת המ"א מובה במשנ"ב סימן חמ"ו ס"ק טו}
מִתְּנַשֵּׁל אֶל-מִצְרָיִם וְכֵן מִתְּנַשֵּׁל אֶל-בְּנֵי-עֲמָלֵךְ.

בעת עירובת העלו נטבשו רבו בשורה המהירה על פטריותו של רה"י הגאון"י לפקובין ואזוק"ל שהיה מדרבו ומדוע רבות את בני תורתה דק"ק תימן לשמרו על אוניברסיטת הגדודים ולכבודם בחרב אורה רחבה גורז ליבור

שמנח אבותינו הבודשים דור אחר דור:

שמנוג אבותינו הגדושים דור אחר דור:

כפישותם שבסוף השמונה עשרה מהגינו שחילה פושט ברגל שמאל
ואח"כ ברגל ימין, ושוב פושט ברגל שמאל, [ונמצא שבסופה
שלישית רגלו השמאלי אחריו רגלו ימני, בוצרה עקומה] ובמקום
שכלו הפסחות יעדו ברגלים מכוונות כמו בחפילה, [וחילה ישך
את רגליו שהוא בעיקום לפִי מהגינו הנ"ל, אחר שישים לומר עשו
עליהם]

בוחורת הש"ץ יש מהשامي שנוהגים שאומר הש"ץ בסוף התפילה
"ירחוי לרצון" בקולם, ומונגן הבלתי שאיתו אומרו לא בלחש ולא בקול.

בקראית החורה אוחז המברך **הירעה** (ולא בתקיק) בשתי ידייו מזה ומזה, באמצעות המסתפקת של הס"ת, וופיך כדי שלא יתקלקל הכתב ע"י האחיזה, מנהגינו לששות בס"ת קipro קבוע באמצעות הרווח שונן בין הידיים.

נוהגין שהטولة לס"ה מונשקו קודם שהוא מתחילה לבך חיללה, וכן

וצלי עלי זוכה למסיב עד דאיתעבדון טפורי סומקן כהדה דקה { זוכה להזקון עד שנעשה צפוני אודומות כמו של התינוק הזה - פנ"מ וקרבה"ע } עכ"ה הרושלמי.

לענ"ד, מדברי הרושלמי רואים מפורש שאין כל ראה, וכ"ש מפורשת מכאן למקורה האיסור של הפסיעה ל' אמות המתפלל בסיום התפילה, שכן לשון הרירושלמי הוא "תיב ליה - לא מעירר קומו", ולשון תיב מתפרש בלשון ישבה, ואפשר שגמר הוכונה שישב שם ממש, { שהוה שם כסא או ביאו לו }, ואישב במקומו. אפשר שהcocונה ישיב ש"ג דסוכה שעוד שהcocונה בלשון "תיב" היא שהעתוב במקומו, וכדברי הרא"ש פ"ג דסוכה לפרש קרא ד"ב בסוכות השבו" לאו כלשון ישיבה ממש אלא "התעכבות", וכלי נשא ד"י ישבו בקדש ימים רבם", שאין הוכונה שישבו שם ולא עמדו, אלא העכבר שם. { אה"כ ראית שסבירו כן בס' ד' אמות של תפילה ועד, ש"ע הראה מהירושלמי }.

זהו לשון הקרבן העדה שם: "מן דחסל, לאחר שים רח' א' תפילה עמד במקומו לא לubar לפני רב כהנא דהוה אמר בטהרתו ואסור לubar לפנ' המתפלל" עכ"ל. הרי, שאף הוא לא פריש לשלו "תיב" שהזקיר השו"ע עניינה הוא העברה לפנ' המתפלל, שכן ד"ז דוחק בלשון, ושפיר ליכא פלוגתא בין הבבלי לירושלמי לפ"ג, ולשיטתו שניהם מותר לפouse בסיום תפילתו כנגד המתפלל. **אליא** שהפני משה מבאר אהרת לשלון "תיב" זו"ל: "מן דחסל ר' חייא- מגמר תפילתו היה צריך לו לישב כל' להתעכ卜 מלפוען לאחריו שליא יעבור לפנ' רב כהנא לפי שאין עבורין פנ' העומדין בתפילה, והתחיל רב כהנא להאריך בתפילתו וככו"עכ"ל. ולכארה קשה להבini, כיצד פירש הפנ"מ בלשון "תיב" את העניין של היה צדיק לישב". הלא אם זאת כוונת היירושלמי היה הוא אומר "זהה בעי למיתיב", ולשון "תיב" משמע שמשם ישב או התעכ卜, { לפ' הנ"ל דאך התעכבות קרי ליה ישיבה, ש"ע ז' סמך הפנ"מ}. אבל לפרש גם שהצורך לישב וגם שישיבה זה התעכבות נראת דוחק בלשון. עכ"פ הגרא"א בביורו ציין את הפנ' משה הנ"ל מקור לאיסור והע"ש.

בדברי הבית יוסף

וננה הבית יוסף { ק"ב בדבוריו לסעיף ה' }, כאשר ציין את המקור לאיסור, עמד ג"כ ע"ד הירושלמי, ונביא את לשונו לביאור העניין זו"ל: "כתב רבינו הגדור מהרא"י אבובה ז"ל, שבאורחות חיים { תפילה ס"י ו' } דקדק מועבדא דבר לרימה בר אבא שם השלים תפילתו והה אדם אחר מתפלל אהרי, שאסור לפouse שלש פסיעות עד שיגמור מי שאחריו את תפילתו, האם עשה זה הרוי הוא כעובר נגד המתפלל, ונראה שצורך לדקדק בזה אבויו לאם האחرون התחיל להתפלל אהרי מאחר שכבר התחיל עכ"ל { מהרא"י אבובה }, וכותב הב"י ע"ז: "וְכָן נראת מוגדרין בירושלמי פ"ב דר' ר' חייא בר בא וכו', עכ"ל.

והנה, אם כוונת הבית יוסף בדבריו היה להביא ראייה שבודורי היירושלמי מפורש כמיהר"י אבובה, שאסור לפouse אם יש מי שמתפלל אהרי, קשה קושין, הלא לא מפורש בירושלמי כן. ובויתר קשה לי על דברי החידושי הගות שם בטור שתכתב בהבאו את היירושלמי הנ"ל: "לאחר שסימן רח' א' תפילה עמד במקומו ולא פouse ג' פסיעות לאחוריו שלא לעbor לפנ' רב כהנא וכוי כך פירש בעל קרבן העדה" עכ"ל, ותימתה, הלא הבאו את לשון הקרבן העדה והוא להדא לא מפרש ולא כותב כן, וזה פירשו של הפנ' משה שם, בפרט שהחידושי הගות לא מעתק את לשון "תיב" ולא נתה לבארה.

ונראה לבאר בכונת הבית יוסף, שאה"ג לא בא הבית יוסף להביא ראייה לאיסור כניסה לד' אמות המפלל בפסיעות, אלא שאם נדקק בדבריו יshown הילוק בין דברי האורחות חיים לדברי מהרא"י אבובה, האורחות חיים הוא המקור לאיסור זה שאף אם יש מי שמתפלל אהרי אסור לפouse { ומפרש את הגמל כפשותה ושלא כרש"י }, ומיהר"י אבובה הוסיף על דבריו של דבריו, שמלבד שמכבים לאיסורו עוד מריחיבו גם לאופן של "בא בגבולי" דהינן, אם זה שמתפלל אחריו הגיע והתחיל להתפלל אהרי, גם עתה האיסור במתכונתו עומד, ולזה בא הב"י לחזק דבריו רבנו מהרא"י אבובה { שחו בדורו ובעירו, וכן קורחו ר' חייא הגדור }.

באמת שפיר הוזין מדברי היירושלמי, ש"בא בגבולי" אינו דוחה לאיסור העברה לפנ' המתפלל, שא"פ רב כהנא "על מצלי מן אהורי" דהינו אחר שהתחיל ר' חייא להתפלל, לא הקיל בו רב הוי לעbor לפניו, { אם נפרש את היירושלמי כפשותו של איסור העברה ממש קאי וכדברי הבבלי וככפי' הקרבן העדה }, וכוכונה לומר שאם לשיטרך יש אסור גם בפסיעות, הרי לך ראייה לנוקודה של "בא בגבולי" ש"ג כ' לא חלה הכא, שזה מפרש באמת בירושלמי, אבל אה"ג לא שלמד מהפני משה הנ"ל את גוף העובדא. ודוק"ק.

ובאמת ישנו טעם לשבח בדברי הפר"ח, מאמי לא חיל כלא ד"ב בא בגבולי" בענין העbara לפנ' המתפלל, הלא כל זה הלהלה על ענן ישיבה לפנ' המתפלל. שאם

הקדמה
ידוע ומפורסם מה שפסק השו"ע { סר' ק"ב ס"ד } כי אין לעbor לפני המתפלל, ולא לשבת לפניו.
על כך הוסיף השו"ע { בסעיף ה' }, ומקורו מהאורחות חיים }, כי גם מי שישים תפילתו, לא יפסיק תפילתו ג' פסיעות, באם המתפלל לאחריו לא סיים תפילתו, וכן נתפשט המנהג בקהילות ישראל. אלא כל מי שישים תפילתו, פצע מיד ג' פסיעות בסכום התפילה, וכמובא בשלוחן שורק המקוצר { ח"א ט"ז }, ואכן לפי מה שນתبرا, כן היה מנתג קרזום להל בדבר שלא כפסק השו"ע.
לענ"ד, חשוב מאד לברר את המקור למנהג זה, מאחר כי כמעט מעת מעתה כתוב בנושא בירור יסודי והלכתי מן המקורות. וזה החלי בעזרת צור גואלי.

מקור הדין

ଆיתא בגמ' בברכות: "רב אילע לבי גיבא וצלוי של שבת בערב שבת { התפילה תפילה מוקדמת בפלג המנחה }, והוה מצלי רבי ירימה בר אבא { תלמידו } לאחריה דבר, וסימן רב ולא פסקה לצולתו דרבי רימה. שמע מינה תלת: שמע מינה- מתפלל אדם של שבת בערב שבת, ושמע מינה- מתפלל תלמיד אהורי רבו, ושמע מינה- אהורי לאסור לעbor כנגד המתפלל. מסיע ליה לרבי הוועז בן לוי, ואמר רב יושע בן לוי: אסור לעbor כנגד המתפללן. שאני רבוי ירימה ורבי אסי הילפי? רב אמי ורבי אסי חוץ לאربع אמות הוא דחלי. ורבי ירימה היכי עביד היכי, והא אמר רב יהודה אמר רב לעולם אל יתפלל אדם לא נא נגד רבו ולא אהורי רב? ובニア רב אליעזר אמר המתפלל אהורי בבו והנותן שלום לרבו והמחיז שלום לרבו והחולק על ישיבתו של רבו והאומר דבר שלא שמע מפי רבו גורם לשכינה שתסתתק מישראל. אני רב ירימה בר אבא, תלמידו חבר הוה".

והגה בחלק הראשון של הגمرا המדבר על "וילא פסקה לצולתו דר"י", מהריה הסוגיא היה ניתן להבין שרבע לא פסע ג' פסיעות לאחוריו, וזה הכוונה של פסקה "לצולתו תלמידו". אלא, שרש"י ביאר הענין באופן אחר, וויל שם: "ויל שם: פסקה לצולתו-ה. קלומר, לא הפסיק בין רב ירימה ולכוטול ולעbor לפנ' ולישב במקומו, אלא עמד על עמודו".

מבידי רשי"י מבואר, שרבע אכן פסע ג' פסיעות בסיום התפילה, על אף שתלמידיו התפלל מהחרוי, "לאחריה". ולאורה יש להבון, מדוע רשי"י שינה את פשת הגם, ולא פירש שה"פסקה לצולתו", הוא ענן הפסיעות לגבול הד' אמות שלו, אלא ביאר שזה רק ענין "הפסק", אם יעבור בין תלמידו ולכוטול, והלא בגם' לא נזכר כלל ענין הכהות.

ונראה ש"ז עצמו היה קשה לרשי"י, שכן התחל את ביאורו בלשון "כלומר" שכידוע הכלל הוא שכאשר נוקט הוא לשון "כלומר", היה קשה לו דבר, שגרם לפרש את פירושו כפי שנכתב. { וכבר נכתבו כמה ספרים על ביאורי "כלומר" ברשי"י כאבני שיש ועוז }. ונראה שמאכן מוכחה שלרש"י היה פושט שאין כל איסור לפouse ג' פסיעות בסיום התפילה, ולכן לא היה יכול רשי"י לפרש שה"פסקה לצולתו יתרפה על הגל פסיעות שבסוף התפילה, וכך פירשו על ענן הפסקה ביןו ולכוטול. ואכן את דברי רשי"י מציין המגן אברהם על דבריו השו"ע, שאין שיטו לנו ולדעתו שרי' הדבר גם לפouse לד' אמות המתפלל, וכן הביאו הילוי כל האחرون, המחזק ברכה, הקפ' החיים ועוד. ריש להעיר, כי דברי רשי"י אלו, הם המקור לפסק השו"ע בסעיף ד' הקודם לו, שאסור לעbor כנגד המתפללן, וכי שמי'ה הב"י שם, ומכאן למדנו, שאעפ' שב' ביאורים בגמ' לפנינו החולקים זה ע"ג, מ"מ השו"ע תפס את שניהם להלכה ולהחומרה כל אחד בפרט הלכה להלכה. ומציינו ע"ג, שgam כאשר שנה שנה מהחוקת ביאור סוגיא, יכול השו"ע לתפוס ב' דעתו חולקות להלכה, ולהוציא דין מכל אחת מהם. וכogenous הא דמצינו בגמ' שבת האי סי Ана, ושם פרש"י... ואילו מוט' בד"ה פ"י .. והשו"ע בס' ש"א סקמ"ה פסק בדברי שנייהם, על אף שדעות חולקות הם.

בדברי היירושלמי
והגה בפסקים מובה { בית יוסף, מג"א וביאור הגרא"א }, כי ע"פ שמהגמא אין ראייה לאיסור, מדברי היירושלמי יש ראייה שאין לפouse לד' אמות חבירו אפילו בסוף התפילה. וכדי לעמוד על דבריו נביא את לשונו.
וז"ל היירושלמי { פ"ב דר' ר' היל } ד' יג ע"א: { רב חייא בר בא הוה מצלי { היה עמד ומתפלל }, עאל רב כהנא וקם ליה מצלי מן אהורי } { רב כהנא ונעמד להתפלל לאחורי }. מן דחסל ר' חייא בר בא מ' צולתו { שגמר ר' ה' תפילה }, תיב ליה, לא מעירך קומיי { ישיב לבן }, שלא לעbor לפניו }. רב כהנא מאיר בצלותה, מן דחסל רב כהנא אמר ליה: הכנין את ניגון גביכון מצערין ברבריכו? אמר ליה: אנא מדברת עלי', וכותיב על דביה עלי': אם יתפרק עון בית עלי' בזבח ובמנחה עד עולם, בזבח ובמנחה אין מתכפר לו אבל מתכפר לו בתפילה.

פירוש זה יתכן שנדחק בדברי ר' ג', בלשון הפסוק בינו לכותל ובלשון "לעbor לפניו" שאנו כ"כ העברה מעבר לעבר, ולפי דבריהם הוא לרש"י למיר "צאת מלפני ולישם במקומו". אך לאדרך גוסא לשון "לאחרורה" בגין' את כפשתה.

אך לאדרך גוסא לשון "לעbor" פירושה שגם לשיחם בינו לעbor ר' ברויה, שכן לשון "לעbor" כבוארה נארה גם לפרש את דברי ר' ברויה, שכנען לעbor ר' ברויה על מעשה העברה מעבר לעבר, אלא על שם של האstor שנקרא "לעbor לפנין המתפלל" וע' קאמר ר' עבורו, והינו כל שמניג לכלל האיסור, אפיקו שיוציא מלפני כבבר קרי ליה לעbor. וכן לשון "לא הפסיק בין ר' ירמיה לכותל" ניתנת פירושו ביצא ממנה, שהרבי ידוע על ת"ח שהקפידו לא לעbor לפני המתפלל והתבטאו ש"קידר" מונה לפניים מובא בס' ד"א של תפללה והינו קיר הלכת, שהוזען ואינו מניינם לעbor כדין. נמצוא שככל שעבר על אסור העברה לפני המתפלל, כבר מפסיק הוא בינו לקיר בינו להיכלו, ואילו מזען והוא לא להלפנו שלא כן.

הה מתפלל בישיבה ובא אחר והתפלל כנדנו א"י ז' לקום. ובair, שהכלל של "בא בגבולי" לפטור חל ודקה כאשר קורה ניגוד באותו רגע בין הראשון לשני, כגון כאן שהיה יושב והשני בא להתפלל בגבולי. שבאוו רגע שמתחל להתפלל מתחילה ההפרעה והשאלה אם ליקום, ולזה בא הכלל של "בא בגבולי" לומר לו שכן שעת הא מתפלל ולהלה מפסיקו ובא בגבולי, אין הוא צריך ליקום. אבל ברגע שהראשון עסוק בתפילה, ובא אחר ועמד אחוריו, באוovo רגע שהשני התחל להתפלל אחריו הראשוני, הוא לא מפסיק לראשו, כי הראשוני עסוק בתפילתו, ונמצא שלא התחיל ה"בא בגבולי", ואך שהה"כ הראשון יגמר תפילתו והלה גבילו, אז כבר השני באמצע תפילתו וזה שמייסים "בא בגבולי" אם ירצה להפריעו.

הביאורים בסוגיות הגمرا

הנה בסוגיית הגمرا מזכינו כמו באורים, בדברי ר' יוסי והסוגיא: דעת החמד משה {מובא גם במחצית השק ס' ק' ב':} שרבי ירמיה לא התפלל ממש אחריו רב, אלא מעט משוק לצדיו. נראה שמה שכירחו לפרש כן הוא מאחמתו שרש' נקט לשון "לא הפסיק בין ר' ירמיה ולគותל, עברו לפניו ולישב במקומו", ואם מדובר שהתלמיד עמד ממש אחריו ביבנו, הר' רבו שכבר פסע ג' פסיעות. היה יכול לנצח את מקומו ולהזoor למקומו, והלשון "לעבورو", וכן הפסיק בינו לבודול משמעו הוא צרך לעבר הוא מעבר לעבר, וקשה לפרש כי' כאשר הר' יוצא לפני תלמידו המתפלל אליוין, אבל אם נאמר שהתלמיד היה מושב קצת לצדיו, הרי שכארש רבו פסע לאחריו בירוש, אם היה החוזר למקומו שפרה היה עבר בגדר פניו עבר לעבר והה מפסיק בינו להוויל.

אם מצא שלפירות זה לשון "אחרורה" היא בדוחק קצת, שאין הכוונה אחרורי ממש אלא אחריו עם מישקה קצת לצד, אבל דברי ר' מטהברים בפשוטו שלא עבר הוא והוזר למקוםו ונגד פני תלמידיו.

דעתי מהחצי השק הפה'ג' לפרש, שא"ה"ן התלמיד עמד ממש אחרורי רבו, וכאשר רב גמר ופסע בסיום תפילתו, מצא הוא את עצמו בחוץ הגבול של ד' אמות המתפלל, ושם עמד ולא יצא ממקומו לחזור למוקם שיבתו. הטעם, לכל הדיתר הוא רק לפסעו ג' פסיעות בסיום התפלה. שחו צורר התפילה, שלא שירק לומר לעסק בפשלות השיכוכית ליעצם מעשה התפלה. לאחר שבחם הוא עבר ומperfיע על מתפלל, שהר' גם העובר ופסע עדין "מתפלל" הוא, אבל לאחר שישים הפסיעות, אז שפיר חל לעליו אסור העברה. וכך לא יצא ממקומו ונשאר על

המשך מעמוד א'
המעשה האמור לעמלה (פס' ט"ז) הלוּ וטפּוּ תלכנה
שם פירש רשי^ז היו קשורות פיאות נכריות. קליעת
שערות תולשין וכור] והוא בגובה הראש, שם היה מקsha
ררחה. מכח המפרקת את הראש עכ' ליל, רם' ל'.

אסקנה דמילתא

המבחן תמן להקל בפתרונות בסיום התפקיד, מבסס על סוגיות הגם' ועל פ' פירוש רשות', הדבבד אוורור הפסוקים. [זאת להקל עלדות אהירות עפ' ז'].

שנמצא במקומות שאין ככירים מנהגינו, יכול להחמיר, בפרט אם חשוב שחיותם קיימים" שלא יוכל להסביר מנהיגינו לכל הרואם, או שחושש שאחרים ילמודו ממנה ווליל בהלה וזו. אך הנמצא בתמיון, או כל החושש שאם יעמוד ישבח אם בכל פע ויביאו לילד מלחמו לו לא פסיעות. לא יתחריר ויתפע מני' בירום תפילהן.

תְּמִימָנָה וְעַמְּדָה וְבְּרִיתָה וְעַמְּדָה וְתְּמִימָנָה

הכיתרונות:

עלולים הם ראשונים
כי זה מנהג קדמוניים
ואף שלא כולם כך סוברים
בזה אנו לדעת מרן הולכים.

חידת גליון 4:

לעולם הם ראשוני
כי זהו מנהג קדמון
ואף שלא כולם כך סובב
בזה אנו כדעת מרן הכהן
הזוכה: יהונתן פאגן
כהן - ירושלמי

ברכת י"ע כה זכ' הפטרי' החזק' :

הודה צנעני - אלענד / ברגטאל שרעבי - תל אברב / גומאל קרני - יר ברק / גיל אהרון - עפליה / גבריאלי אהרון - רמתן גן / מותחיין דוד גוטמן - ברט מושס / אלוקים גונזג - אלענד / נורם מדד - יששע העין / עידן אבישי משלא ביריה חייא - קורייס טפר / דביר סיאר-ווערטער טרטש / סדר ווילם יצ'ק הולוי - רומרסליטן / ביריה שרעבי - אלענד / גודעם בשארוי - נתניהו /

מערכת שרש המנגנון מודעה מוקבך לבידודת הקור. איש כי ורב פעלים לתורה כל מחזק ברכינה
הרב זיר טיריו היי על נדבתם למ הרחוב לדמי הרבטים במתחן צען להסדרת והטשטת העלהן. זר שזכה לרווח נחת מכל זושא כלצין בבריאות אהונגה ובו הטילה בכל עיניכי אכ'ר.

העלון החדש לע"ב:

ארת בחמה בת ר' יצחק שרדה ז"ל
ברומם והשאבה

ת.ד. דח' ר' יוסי בן קסמא ז/ג אלעט
052-712-62-72

לכבוד עורכי העלון החשוב וציבור הקוראים!

באות בשורה אלה, להבע מעת מרחש' רב' כאשר פוגש אני את
העלון "שורש המנהג" מפעם לפעם.
שרישן מנגין כת הברה הנמשכים בוורח עדתני, בוגל
הגלאים, הרבה ימיינטן ונערבו בין העודין, והרבה
מנוגם הולמים ונשחתם, כאשר קווארים ולומדים אה הברם
מושוסם, מבירים הרבה יותר. לדוגמא, אציגו בברור ידי אדרום
או אדרת הפליה בהגיאן, אך ממש הזמן והמנת ה老师的, פשוט
מהוסר דעתך.
לדעתי, העلون השוב בוירח לנוגמים כמנגן השامي, כיון
שהנוגאים מנגנו הכלדי, שומרים יותר על המנגמים בכלל ריבוי
השניים יי' בינם לשאר העודין, אבל בשאמאי הרבה מאריך מנגמים
שכחנו, בוגל והדומו הפליה לנושאים דרכם, ש' שנמניגים ריבם
שהוון ולהל תימן, והשווים היום שה' ביד'!
ההענירין הוא, שאנו פכפי תית עלינו במבנה ווחאל ליכו, אבל
הקלות השامي מתעניינים בו יותר מקהילות הבלתי. במוזה
עליהם תשובה מאריך לדרכם, פראים דלא עלה.
חזק ואძמץ רורי ח' העמץ, והגדיל' ותרה ומרג' ותאדרו.
מניג בתקהל הפליה הפליה – וברית –

דברי המערכת: שיר כה גודל לכובטם
היקרים. וזה חן על התשובות החמימות
ההתערערותכם מוסיפה לנו הרבה כה, וזה זוקן
агודן, להמשיך והאבל כו' עילית העלה,
תבורוכם מפי עליון, ואוי ה בעדכם כל אשר
תיפונן אכיר.

לכבוד האלון החשוב שרש המונען.

צער רוח ובהתלה, שהוביל לבסוף לואן, הרגע געה שלון נסיך
הוּגנוֹן, ורבים מלהבות השכינה הפלילה. רוב תחומי של עמלן מה-
מושתת לש-דורת.
ונתיכם איזה וטום לא המבוגרים, והלבישׂן ישבות עבדת
קדש דודת אל המבוגרים, והוא נושא עבדת
מתקבבו הדרבון, גונזאו – ר' שמואל

לכבוד אברכי הכלול يوم שני ה' עליהם יהיו!

"ה' שיש לנו גוף ששווק על מקורות איתנים ובמוסיפים של הנגאי תימן ומיפוי אותו". ודבר ה מועל לכולם ובמיוחד אשורה של מרביה אס-שְׁרָבֵא הַבְּרִבְנָה.

בדוחר זה שנאר נמצאים בקביעות גלויות ויש הרבה עדות חזוגים וכל אחד מפרש את הלמוטיו ומונאיו, ציריך להפין מה שיותר הרבה את דברי תורה אבותינו לעם, שהוזעק לאליזיר לאאות אם המבוקש בפומ'

בשכונת דודורינו אשר בחורי יישוב ובעלי נסיבות של אשכנזים וספרדים זולומיים מומת הלוויין ומגאגים, אברכי הכלול באם ומוציאים קורוור אחים יהודים אוחזין כל נונג ובעזרה של שטחניגוין ישן שפַּעֲמָנִין פְּנֵי לילון שמאי קשאומן "הביבון ובימבוון" שיש בה בבלול קצת בתי בנסות של לומדים מאחרם לעשות כן.

**בברוך מפי עליון ורשות ה' שבר פועלתכם על השקודה
וכל הפעלות האזאת.**

מתקנש אתבצע / מחרתנו פאר' יחיא ערבי וצ"ל

למערכת עלילו התקבל סיפור מיוחד במינו את ע.א. השם המלא שמור במערכת מסיפור זה נזכר למלמד דע כמה שbow ביחס לשביתת שפלה אמרה, אורה, וא' שליטות נראת ע"כ יפסיד באיזה עניין, אין זו אלא החשיבות של יציר הרט, אבל אכן עירם נוחש הדבר לערך עליון שלא תצא ממנה שם

מעשנה בהחזר שיבת המצערין במדאות תרומותיו,
וביראת שם מופלאה, שבחרו בה בשבה דודיה
ఈקה נפש לנצל פיאות מסוללות על לחיי, אבל
הריה קשה עלי לעשות זאת. אז מזד החברה והן מציד
ארה והשבה. **שעודה** להלכובו הגעתו והגוזל
מכלמי הכה שיבת העלי הטענו גנדו קלישה עלי
בשידורם, כי יומם ובו ראיות בחרום.

האג"ר רצ'אבי
שילט"א: אל תדא... ה' לא
ימנע טוב לורליכים
בתהמם."

באפשרות, ורק שהשבר להם שטחן וזה באה מחרון
באמנה, כ"ב עדין הגישו הבהיר שקשה עליו צען
זה, וככל אהר הגיש שצער עוזר ובדרכו מילא עשו
אותה. עליה הבהיר במר לבבו למגען של וורונינו פסק
העדיה הגאנן הגול רבי יצחק נציגו שליט"א,
מכנגן, העלה היי הנגיד' במקצת טווניג'ו בדור
ההילשון¹: "אל ימצע נוב להליכם בתמיון, והראת כנ"ה" ר' ר' ר'!
האמינה שדעתה מוצאת ליבורן שבלילו²

שהוננו בנו של מלכו של עולם.
ובעומזו עיריו יהוה קשא עלי הגלטה זו מושם שידע
ובכבודו ישבן עירנו בפנוי אלא ישר אירם תמיד
בעזבונו, ושוב עמדו בזבובנו את השותה, ובמיוחד
ונגע הבהיר לטענו של איש יושבה,

הרב ר' קאנטקיי אמר: "זה לא
אתה לך לכהן טבה"
ומצא לה טבה".
הרב ר' קאנטקיי שיליט", וזהו איגר ה' קאנטקיי.
הרב ר' קאנטקיי אמר לו בוה בששו: "ה' ישלה לך אש בעשרה
בקרכוב... וה לא ידיך לך מזבאה כללה פפה"
מצא בחור של חבר בהרשות דודלה
בקרכוב גודל כל הענן, ובעות ודקדושה והוציא
בחור את איזיוו, והנה כשהשחטך בחור נאלץ
הוציאו לו הצעה מונית מבית טוב, ובין כך
ובין כדי רב בחור ובשה בשה כביה ומולחת,
הרב ר' קאנטקיי אמר: "בניהם מהארונים בשערו מטרון מסר תחזרו 30-בוחרים".
שהוא בחוץ ענ נטה נתיקו ברכותיהם של גדולי
ישראל את הארץ, גם כו' להלן קומת השם אשר
ילין, וגם כו' באשyon יהודית שראתה בה את ברכתם
של גורי ישראל.
אם יש אמתותכם סיטרן מירוח הקשר למונחים
תוקין ותוקין ותוקין, בטרו מירוח להן. ר' דר'
הרב קאנטקיי אמר: 18/7 אולדן 050-4121890 (טלפון).

הנוגה מיוונית הורתה לו במצוות הצדקה, שאבנה מצויה כלל, אשר פירז את הונו לתלמידי חכמים ומוסדות תורה לרוב, ולא השאיר אצלו כי אם מעט מן המעת לקום גוףנו ובני ביתו. בכל עת אשר נגש עמו ת"ה או נזקק, היה מאירי יהוא נתנו לו מותת ד' הגונה, כולל באיזור מגורי היה מגע מידי החודש, והמלך תכל משורתו בין האברכים, לכל ארך מגנה השבוי, לרוב האבות התורה. ולא שטפק יהוא בנדצת עצמו, אלא היה הוא דואג להתרים אחריהם, לענין יצקה ומוסדות התורה. מנהגו היה להבאיב בעצמו את הפסר למינסן הגרמי, גם אם היה ברוחו גם כן.

מתקן ייעודו המולגנות, היו מתייחסים עמו הארכיטים ובו התורה שהכירוהו, שיבאר להם עניין זה או משנה פלוניית גמורא פלונית והוא, אבל רקם שמר שאל, בוגרמא בשמשה או בהלהכה, היה שיש ומאורן מיז בעומס וגונם. ועל אף דרישות הרובות, לא השב מעולם להחכד בחרותה אלא הא מתפרק בששותו אחד האדים, נגידו איש אשר לדדו לידו עם ספר, היו מתפללים יצד ספס וושב שלא ספר, עשויה עצמו במתרגננים, אך מתקון אותם בעת לימודם היכנו שטנו. ארע' פעם (פ' כי-המשם שנבו) בילל שבת קפה אותו שינה אך לפעת שמעהקו קוראו: אך אפסר שערודם ר' הילר (הילר חד"ה, לרבות לר' הילר א"ז, ר' הילר ועוד).

הagger וההעדר שוב למלומן
בשלש שנים קודם פטירונו, עת אשר אוישנו בבית החולים, גם בעת חוליו לא נטש הוא את לימודיו, ומבחן כל הצינוראים שהיו מוחබרים לו היה הוא מכיא את הספר ולגד עינייו. ומתחמץ קלוקל את הכתוב בו, כאשר אין הוא שם לב לכל הסביב אחותו, לשואלו אמר: ה' הדבר הייחודי בעת שמחיה זאת, נלב' ע' ביום כ"ג שבת תש"ע, ובכליוקון נערכה אהת מומניות ההוד של חכמי תימן בערד גדרה, שהחציצי עליה בתרותם ובקדושותם.

הרבי יהיא ב"ר חייא ערומי צ"ל, נולד בשנה תרע"ו בירם שבתיכון עיר בקטנותו השיגו עליו הוריו באחבות תורתם, והיה ושב הוא ליד אמו, שהכינהו כל רוחם לפנסתה וגוטה תלמידו ליהה. אמרו אמרה זו: פתקידי להשיגה עליון שאלת תנגונם בעת הלימוד, עוזרו היה וגורם לו הרים. שים על כרך את דבר תורה מילודך, כדי שיתאפשר לך לתורה ולא יגע לירק בחניכך. אביו היה עשו בתרורה כלב יום עד החזות יום, ורך לאחר מכן היה הולך לעסוק לפרגנטסיה, וממנו ניק בנו את אהבת התורה.

בבעורוות החילט הוא למלוד את כל הלכות שhortה ולקלְבָּר הרשאה וסמיכה (הארון הבני החשוב בתמונן). באתו זמן הגע'ת ח' מגנצעא, כבר היה הנער ירוזא לומד אלול הילכות אלו. רוחה"ה שאריר אצלם את הספר ירושי, סלוף הייסוד ללימוד כל הלכות שhortה מרתק. והנער יוזיא, לרוב ארכת מורחה, החל ללימודו במקול ובדגמרא, עד שהיה יוטר ומתקן שיטות. ידעו בעל פה כולם. ולאחר שמלך הילך לעיר "דאר אלתנש" שם הוסמך אצל הגאון רבי יהודה שרעבי צ"ל. רב העיר והאזור. לאחר שחויר, עשו לו והרו נဟוג ארוך הגיא ללבבו, ובשנת ראשונה בכש, ועי' קיימ' על מעשה את

בשנת תש"ט עלה לא"י והתיישב לאחר המדרש סגנית ישראל, אשר קבוע בו אחד משכניו להרהור והפיליה, ובו הרבייך תורה לרבים בשיעוריו השם והעבר. **אירוע והגע ריאלשל'ץ**, ובין מנה לעברית כאשר עסוק בלמידה, שאלו אותו בהתרסה: מה טעם בריך וכך? ומאר קחיה עבונת חן: בריך טעמך! אמרו מ' הכה נשבש תא אשר חפץ הנך לומר. ואכן הלה אמר את אשר דע' בסיסים דבריו פה אילו מאחר יהיא באמור: סימת? הריך עוד טעם על ענן זה, וזה טעם וכו'. וכדר קחיה וזה לו אווע שבע טעמיים על אותו ענין שלא אמר, וויאשרו מאשטעטונג וועזרה פה.

מקומות בבס מחולגים באלו ים בערך:

הרב ניר טרייר הי' ז' 052-7635645
המעונן להלך את הועלן באזר מגורי יפנה :

האלון מזגדו לרפואה ובאלתתו

משהרים אוכזים בזיה נס מלא ברמת קדם וראש הסלול
הריך השרונות ורכבת התבוננות, חדש בחוריה ומלא יראת ה',
אשר מסור בלב ונפש להעתלה הכלול, ובטישו הגודל
להסדרת העלו'.
הרה"ג יוסף עברי שליט"א
郎格

השמה השaría במשמעותה שתה שתה

ל郎格

הצאת הספר החדש הרש'ג עם פרוש שמו זוסן.

ה郎格 שזוכה לרוב שמה ונחת דעתך דקדושה מכל צואין חלוץ!

הרבנן יוסף צברוי שלוט

לרגל השמחה השרה במשטן בקהלת ביתו שתחז
לרגל חצאת הספר החדש הרשכ' עם פירש שמוא זוס.
הלא שזכה לרוב שמחה ונכח דקדוזה מכל צדא חילבון

מוצרי הפיזור

אופקים / אליכן / אלעד / אלקנה / אשთאל / בית גודן
חשמונאים / ירושלים – בית וגון, גאולה, גבעת שאול, הר
כפר אברם. שעריה, קריית אהा / קריית ים / קריית ספ

אלה – 48 ב"ג י"ו ע. במקונאך ב"ב פ' אה' גז' ב' ג'

עוגן ... עוגן	תחים שבת ~ אלפיים אמה { 960 מטר }
גובה סוכה ~ עד עשרים אמה { 9.60 מטר }	רחוב רה"ר ~ שיש שערה אמה { 7.68 מטר }
פריצה בעירוב ~ עשר אמות { 4.80 מטר }	הקובע מקום לתפילה ~ ארבע אמות { 1.92 מטר }
רחוב קהן מקבר ~ ארבע אמות { 1.92 מטר }	ארבע אמות של המתפלל ~ 1.92 מטר }
דופן עכומה ~ ארבע אמות { 1.92 מטר }	רחוב מזאה ~ ארבע אמות { 1.92 מטר }
הוזאה ברה"ר ~ ארבע אמות { 1.92 מטר }	רחובוק מקבר ~ ארבע אמות { 1.92 מטר }
חדר החיב במווזה ~ ארבע אמות { 1.92 מטר }	חוור ציצית ~ ארמה על ארמה { 48 ס"מ }
אהם זכר להרבנן ~ 48 ס"מ	

חידות מאברכי הכלל

1"וְנִזְמָנָה לְעֵדָה וְלִבְנָה בְּבָנָה וְלִבְנָה וְלִבְנָה

בטעמם שורש הענין נסביר שדבר שאדם עומל עליו ומשקיע מהונו ומأונו, הנה הוא מרגיש ורואה באותו דבר את עצמו וחילק ממנו, כאשר בעל שדה עמל על חירותה האדמה, זרעה, השקייה, טיפול בלתי פוסק בשדהו, הנה הוא מביט על היבול ורואה את השעות הרבות בו השקיע, ונקשר אליו בעבותות אהבה, משום שבאupon טבעי

מכאן נחזר לתחלת דברינו, שהרי אומרים חוץ: "asher haish...ci am batrot ha'chitzon, vebatrot ha'yom v'�ילה" בתחולת קרויה התורה על שמו של הקב"ה לאחר מכן על שמו של העמל בה, וזאת ממש שפועל יוצא של העמל וההשכה כללויה התורה היא הודהות וההבחנות עד כדי כך שנקרת התורה על שמו וכמו

יה"ר שנכח תמיד {גמ אם אין חشك} לעמל בתורה, וקיימים בנו הפסוק "ובתורתו הגה יום ולילה"acci"ר.

מעשה באדם שבא לפני היטייפל זצ"ל והוחטן בפניו את מר צערו, כי אין מרגיש חשק כלימוד התורה, הוא פותח את הגם: "שור שנכח את הפרה ונמצא עוברה בצדיה" ולבבו אוטם, רוח של שמוון וחוסר החש עיטה עליו, ענה לו היטייפל: "אתה חושב שלי יש חזק? גם לי אין חזק, לומדים והחשק בא מאלו".

ורנה כל אחד מאיתנו יכול להעיד על פעמים בהם היה תועפה זו, לעתים באים ללימוד בחוסר החש וענין, מתאמצים ומלים בלימוד ומסיים בתהווה של מתייקות עילאים רוחניים אישר "כל החכמי לא ישוו רב", נגאכלי הפני ימימה

ולכידור הענן הנה אמורים חז"ל {בבא בתרא פרק המפיך} "רוזה אדם בקב שלו יותר מתשעה קבין של חבירו" פרוש, החביב על אדם מעת פירות שהוא בעצם גידל והשיקע בהם, מכמונו מרובה של פירות שקיבל מהבירו ללא מאמן, ופירש רשי"י "הביבון עליו מפני שעמל בהם" ומכאן יסוד מוסד לימדונו חז"ל, אשר ההשערה והعمل בדבר כל שהוא ואפילו הוא חומר ושמי מולדים אצל האדם אהבה אליו, ומאותו הטעם נוכל לראות אנשים אשר קשורים באהבה עבותה בחפציהם דוממים {ז}